

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1085/2006,

17. juuli 2006,

millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 181a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühenduse välisabi tõhususe suurendamiseks on ette nähtud uus raamistik abi kavandamiseks ja osutamiseks. Käesolev rahastamisvahend on üks üldistest vahenditest, millega toetatakse otseselt Euroopa välisabipoliitika elluviimist.
- (2) Euroopa Liidu lepingu artiklis 49 on sätestatud, et iga Euroopa riik, kes austab vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste ning õigusriigi põhimõtteid, võib esitada taotluse liidu liikmeks astumiseks.
- (3) 1999. aastal Helsingis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu võttis vastu Türgi Vabariigi taotluse saada Euroopa Liidu liikmeks. Ühinemiseelne abi on olnud Türgi Vabariigile kättesaadav alates 2002. aastast. 16.–17. detsembril 2004. aastal Brüsselis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu soovitas, et Türgiga tuleks alustada ühinemisläbirääkimisi.
- (4) 20. juunil 2000. aastal Santa Maria da Feiras kokku tulnud Euroopa Ülemkogu rõhutas oma kohtumisel, et Lääne-Balkani riigid on Euroopa Liidu potentsiaalsed kandidaatriigid.
- (5) 19. ja 20. juunil 2003. aastal Thessalonikis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu tuletas oma kohtumisel meelde 2002. aasta detsembris Kopenhaagenis ja 2003. aasta märtsis Brüsselis toimunud istungite järeldused ning väljendas oma kindlat otsust täielikult ja tõhusalt toetada Lääne-Balkani riikide väljavaateid Euroopa suunal, viidates, et nimetatud riikidest saaks kehtestatud kriteeriumide täitmise järel Euroopa Liidu lahutamatu osa.
- (6) 2003. aastal Thessalonikis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu viitas samuti, et stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsess moodustab üldraamistiku Lääne-Balkani riikide Euroopaga integreerimisel kuni nende ühinemiseni tulevikus.

(7) Euroopa Parlament tunnistas oma resolutsioonis Thessaloniki Euroopa Ülemkogu järelduste kohta, et kõik Lääne-Balkani riigid liiguvad ühinemise suunas, kuid rõhutas samas, et iga riiki tuleks kohelda vastavalt tema oma edusammudele.

(8) Seega võib kõiki Lääne-Balkani riike käsitada potentsiaalsete kandidaatriikidena, kuigi tuleks selgelt eristada kandidaatriike ja potentsiaalseid kandidaatriike.

(9) 17.–18. juunil 2004. aastal Brüsselis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu soovitas, et Horvaatiaga tuleks alustada ühinemisläbirääkimisi.

(10) 15.–16. detsembril 2005. aastal Brüsselis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu otsustas anda kandidaatriigi staatuse endisele Jugoslaavia Makedoonia Vabariigile.

(11) Lisaks soovitas 16.–17. detsembril 2004. aastal Brüsselis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu alustada Euroopa Liidul paralleelselt ühinemisläbirääkimistega intensiivset poliitilist ja kultuuridialoogi kõigi kandidaatriikidega.

(12) Ühenduse abi ühtsuse ja järjepidevuse huvides peaks abi osutamine nii kandidaatriikidele kui ka potentsiaalsetele kandidaatriikidele toimuma ühtse raamistiku kontekstis, kasutades ära kogemusi varasemate ühinemiseelsete rahastamisvahenditega ning samuti nõukogu 5. detsembri 2000. aasta määrust (EÜ) nr 2666/2000, mis käsitleb Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia, Jugoslaavia Liitvabariigi ning endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi abistamist ⁽³⁾ ning see peaks olema samuti kooskõlas ühenduse arengupoliitikaga vastavalt asutamislepingu artiklile 181a.

(13) Kandidaatriikidele ning potentsiaalsetele kandidaatriikidele antav abi peaks jätkama nimetatud riikide toetamist nende jõupingutustes demokraatlike institutsioonide ja õigusriigi tugevdamisel, avaliku halduse reformimisel, majanduslike reformide läbiviimisel, inimõiguste ja samuti vähemuste õiguste austamisel, meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamisel, kodanikuühiskonna arengu toetamisel ja regionaalkoostöö edendamisel ning samuti lepitamisel ja ülesehitustööl ning andma oma panuse nende riikide jätkusuutlikule arengule ja vaesuse vähendamisele, mistõttu tuleks abi suunata erinevatesse institutsioonide väljaarendamise meetmetesse.

⁽¹⁾ 6. juuli 2006. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽²⁾ ELT C 231, 20.9.2005, lk 67.

⁽³⁾ EÜT L 306, 7.12.2000, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2112/2005 (ELT L 344, 27.12.2005, lk 23).

- (14) Kandidaatriikidele antav abi peaks täiendavalt kesken-
duma kogu *acquis communautaire*'i ülevõtmisele ja raken-
damisele ning peaks eelkõige valmistama kandidaatriike
ette ühenduse põllumajandus- ja ühtekuuluvuspoliitika
rakendamiseks.
- (15) Potentsiaalsetele kandidaatriikidele osutatav abi võib
tähendada mõningast õigusaktide vastavusseviimist *acquis
communautaire*'iga ning samuti toetust investeringupro-
jektidele, eelkõige pidades silmas haldussuutlikkuse
parandamist regionaalarengu ning inimressursside ja
maaelu arendamise valdkondades.
- (16) Abi osutamine peaks toimuma laiaulatusliku, mitmeaas-
tase strateegia alusel, mis võtab arvesse nii stabilisee-
rimis- ja assotsieerimisprotsessi prioriteete kui ka ühine-
miseelse protsessi strateegilisi prioriteete.
- (17) Selle strateegia finantsosa toetamiseks, ilma et see piiraks
eelarvepädevate asutuste õigusi, peaks komisjon esitama
oma kavatsused rahaeralduste kohta, mida kavandatakse
kolmeks järgnevas aastaks mitmeaastase suunava
finantsraamistiku alusel, mis on komisjoni iga-aastase
laienemispaketi lahutamatu osa.
- (18) Üleminekuabi ja institutsioonide väljaarendamise ning
piiriülese koostöö rahastamisvahendid peaksid olema
kättesaadavad kõigile abisaajatele riikidele, abistamaks
neid üleminekuprotsessil ja Euroopa Liidule lähendamisel
ning samuti soodustamaks nende vahelist regionaalkoos-
tööd.
- (19) Regionaalarengu rahastamisvahend, inimressursside aren-
damise rahastamisvahend ning maaelu arendamise rahas-
tamisvahend peaksid olema kättesaadavad ainult kandi-
daatriikidele, kellel on õigus hallata rahalisi vahendeid
detsentraliseeritult, abistamaks neid ühinemisejärgseks
ajaks ning eeskätt ühenduse ühtekuuluvuspoliitika ja
maaelu arendamise poliitika rakendamiseks ettevalmista-
misel.
- (20) Potentsiaalsetel kandidaatriikidel ja kandidaatriikidel,
kellele ei ole antud õigust hallata rahalisi vahendeid
detsentraliseeritud viisil, peaks olema siiski õigus ülemi-
nekuabi ja institutsioonide väljaarendamise rahastamisva-
hendi raames sarnase olemusega meetmeteks ja tegevus-
teks, mis on edaspidi kättesaadavad regionaalarengu
rahastamisvahendi, inimressursside arendamise rahasta-
misvahendi ning maaelu arendamise rahastamisvahendi
raames.
- (21) Abi haldamine peaks toimuma kooskõlas nõukogu
25. juuni 2002. aasta määruses (EÜ, Euratom) nr
1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldelarve
suhtes kohaldatavat finantsmäärust) ⁽¹⁾ sätestatud välisabi
eeskirjadega, kasutades ära struktuure, mis on ühinemi-
seelse protsessi käigus oma väärtust tõestanud, näiteks
detsentraliseeritud haldamine, *twining* ja TAIEX
(tehnilise abi ja teabevahetuse programm), kuid seal-
juures tuleks samuti võimaldada innovatiivset lähene-
mist, nagu liikmesriikidega koostöös toimuva halduse
teostamine Euroopa Liidu välispiiridel rakendatavate
piiriüleste programmide puhul. Sellega seoses peaks eriti
kasulik olema *acquis communautaire*'i rakendamise
seotud teadmiste ja eriteabe siire vastava kogemusega
liikmesriikidest käesoleva määruse järgi abi saajatele.
- (22) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed on
korraldusmeetmed, mis on seotud eelarvet oluliselt
mõjutavate programmide rakendamisega. Need tuleks
seetõttu võtta vastu vastavalt nõukogu 28. juuni 1999.
aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse
komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused, ⁽²⁾
esitades selleks korralduskomiteele mitmeaastased
suunavad kavandamisdokumendid.
- (23) Vastavalt otsusele 1999/468/EÜ tuleks korralduskomi-
teele esitada horisontaalsetel alustel ja riikide kohta koos-
tatud iga-aastased või mitmeaastased programmid ülemi-
nekuabi ja institutsioonide väljaarendamise rahastamisva-
hendi ning piiriülese koostöö rahastamisvahendi raken-
damiseks.
- (24) Vastavalt otsusele 1999/468/EÜ tuleks korralduskomi-
teele samuti esitada mitmeaastased programmid regio-
naalarengu rahastamisvahendi, inimressursside arenda-
mise rahastamisvahendi ning maaelu arendamise rahasta-
misvahendi rakendamiseks. Kuna need meetmed on tihe-
dalt seotud struktuurifondide ja maaelu arendamise
rakendusmeetmetega, peaksid nad võimalikult suurel
määral ära kasutama olemasolevaid struktuurifondide ja
maaelu arendamise jaoks loodud komiteesid.
- (25) Kui komisjon rakendab käesolevat määrust tsentralisee-
ritud haldamise kaudu, peaks ta hoolitsema ühenduse
finantshuvide täieliku kaitstuse eest, tehes seda eelkõige
vastavate *acquis communautaire*'i eeskirjade ja standardite
rakendamise teel, ning juhul, kui komisjon rakendab
käesolevat määrust teiste korraldusmeetmete kaudu,
tuleks ühenduse finantshuvide kaitsemiseks sõlmida asja-
kohased lepingud, mis sisaldavad selleks piisavaid taga-
tisi.
- (26) Eeskirjad, mis määravad kindlaks sobilikkuse pakkumis-
menetlustes osalemiseks ning toetuslepingute sõlmimi-
seks, ning samuti tarnete päritolu käsitlevad eeskirjad
tuleks kehtestada kooskõlas Euroopa Liidus viimasel ajal
toimunud arenguga abi mittesiduvaks muutmisel, kuid
samas peaks jääma võimalus reageerida selles valdkonnas
toimuvale uuele arengule.

⁽¹⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.⁽²⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

- (27) Kui abisaaja riik rikub Euroopa Liidu aluspõhimõtteid või ei suuda vajalikul määral täita Kopenhaageni kriteeriume ning Euroopa partnerluses või ühinemispartnerluses sätestatud prioriteete, peab nõukogul olema võimalus võtta komisjoni ettepanekul vajalikud meetmed. Tuleb tagada Euroopa Parlamendi täielik ja viivitamatu teavitamine.
- (28) Nõukogule tuleks tagada võimalus käesoleva määruse muutmiseks lihtsustatud korras seoses abisaaja riigi staatusega vastavalt käesolevale määrusele.
- (29) Riikidel, mis on teise regionaalse välisabi rahastamisvahendi alusel abi saajateks, peaks olema õigus osaleda vastastikkuse põhimõtte alusel käesoleva määruse alusel võetavates meetmetes, kui sellega kaasneb lisaväärtus lähtuvalt kõnealuse meetme regionaalsest, piiriülesest, rahvusülesest või globaalsest olemusest.
- (30) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt abisaajate riikide abistamist nende järkjärgulisel vastavusseviimisel EL standardite ja poliitikatega, sealhulgas vajadusel *acquis communautaire*'iga, pidades silmas riikide tulevast liikmelist, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (31) Võttes arvesse, et EÜ asutamislepingu artiklis 181a on sätestatud, et meetmed kolmandate riikidega tehtava majandus-, finants- ja tehnilise koostöö valdkonnas peavad täiendama liikmesriikide vastavaid meetmeid, kohustuvad komisjon ja liikmesriigid tagama oma abi kooskõlastatuse, ühtsuse ja vastastikkuse täiendavuse vastavalt EL 2001 suunistele tegevuse koordineerimise tugevdamise kohta ühenduse ja liikmesriikide vahel välisabi valdkonnas, eelkõige regulaarsete konsultatsioonide ja asjakohase teabe sagedase vahetamise abil abi osutamise tsükli erinevates etappides.
- (32) 17. mai 2006. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta⁽¹⁾ punktis 38 määratletud lähtesumma on lisatud käesolevasse määrusesse kogu rahastamisvahendi kestvuse ajaks, ilma et see mõjutaks seejuures EÜ asutamislepingus määratletud, eelarvepädevatele institutsioonidele antud volitusi.

⁽¹⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

- (33) Ühenduse ühinemiseelse abi uue süsteemi loomise tõttu on vaja tunnistada kehtetuks nõukogu 18. detsembri 1989. aasta määrus (EMÜ) nr 3906/89 Ungari Vabariigile ja Poola Rahvavabariigile antava majandusabi kohta,⁽²⁾ komisjoni 18. detsembri 1998. aasta määrus (EÜ) nr 2760/98 piiriülese koostöö programmi rakendamise kohta PHARE programmi raames,⁽³⁾ nõukogu 21. juuni 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1266/1999 kandidaatriikidele ühinemiseelse strateegia raames antava abi kooskõlastamise kohta,⁽⁴⁾ nõukogu 21. juuni 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1267/1999, millega luuakse ühinemiseelse struktuuripoliitika rahastamisvahend,⁽⁵⁾ nõukogu 21. juuni 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1268/1999 ühenduse toetuse kohta ühinemiseelsetele meetmetele põllumajanduse ja maaelu arendamiseks Kesk- ja Ida-Euroopa kandidaatriikides ühinemiseelsel perioodil,⁽⁶⁾ nõukogu 13. märtsi 2000. aasta määrus (EÜ) nr 555/2000 ühinemiseelse strateegia raames Küprose Vabariigi ja Malta Vabariigi suhtes võetavate meetmete kohta,⁽⁷⁾ nõukogu 17. detsembri 2001. aasta määrus (EÜ) nr 2500/2001, milles käsitletakse ühinemiseelset finantsabi Türgile⁽⁸⁾ ning nõukogu 21. novembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 2112/2005 ühenduse välisabi kättesaadavuse kohta. Käesolev määrus peaks asendama ka määruse (EÜ) nr 2666/2000, mille kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2006,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Abisaajad ja üldeesmärk

Ühendus abistab lisades I ja II loetletud riike nende järkjärgulisel vastavusseviimisel Euroopa Liidu standardite ja poliitikatega, sealhulgas vajadusel *acquis communautaire*'iga, pidades silmas riikide tulevast liikmelist.

⁽²⁾ EÜT L 375, 23.12.1989, lk 11. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2257/2004 (ELT L 389, 31.12.2004, lk 1).

⁽³⁾ EÜT L 345, 19.12.1998, lk 49. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1045/2005 (ELT L 172, 5.7.2005, lk 78).

⁽⁴⁾ EÜT L 161, 26.6.1999, lk 68.

⁽⁵⁾ EÜT L 161, 26.6.1999, lk 73. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2112/2005.

⁽⁶⁾ EÜT L 161, 26.6.1999, lk 87. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2112/2005.

⁽⁷⁾ EÜT L 68, 16.3.2000, lk 3. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 769/2004 (ELT L 123, 27.4.2004, lk 1).

⁽⁸⁾ EÜT L 342, 27.12.2001, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2112/2005.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Abi kasutatakse vajaduse korral I ja II lisas loetletud abisaajates riikides järgmiste valdkondade toetamiseks:

- a) demokraatlike institutsioonide ja ka õigusriigi, sealhulgas selle toimimise kaitse tugevdamine;
- b) inimõiguste ja põhivabaduste toetamine ja kaitsmine ning vähemuste õiguste austamise suurendamine, meeste ja naiste võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise edendamine;
- c) avaliku halduse reform, sealhulgas abisaaja riigile antava abi haldamise detsentraliseerimiseks süsteemi loomine kooskõlas määruses (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 sätestatud eeskirjadega;
- d) majandusreform;
- e) kodanikuühiskonna arendamine;
- f) sotsiaalne kaasatus;
- g) lepitamine, usaldust suurendavad meetmed ja ülesehitustöö;
- h) regionaalne ja piiriülene koostöö.

2. I lisas loetletud riikide puhul kasutatakse abi ka järgmiste valdkondade toetamiseks:

- a) *acquis communautaire*'i vastuvõtmine ja rakendamine;
- b) toetus poliitika arendamisele ja samuti ühenduse ühtse põllumajandus- ja ühtekuuluvuspoliitika rakendamiseks ja juhtimiseks ettevalmistamisele.

3. II lisas loetletud riikide puhul kasutatakse abi ka järgmiste valdkondade toetamiseks:

- a) järkjärguline vastavusseviimine *acquis communautaire*'iga;
- b) sotsiaalne, majanduslik ja territoriaalne areng, muu hulgas infrastruktuuri ja investeringutega seotud tegevused, eelkõige regionaalarengu ning inimressursside ja maaelu arendamise valdkondades.

Artikkel 3

Rahastamisvahendid

1. Abi kavandamisel ja kasutamisel lähtutakse järgmistest rahastamisvahenditest:

- a) üleminekuabi ja institutsioonide väljaarendamine;
- b) piiriülene koostöö;
- c) regionaalareng;
- d) inimressursside arendamine;
- e) maaelu arendamine.

2. Komisjon tagab erinevate rahastamisvahendite all osutava abi kooskõlastatuse ja ühtsuse.

3. Komisjon võtab käesoleva määruse rakenduseeskirjad vastu otsuse 1999/468/EÜ artiklites 4 ja 7 sätestatud korras. Selleks abistab komisjoni artikli 14 lõikes 1 osutatud ühinemiseelse abi komitee.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud tähtjaks kehtestatakse kaks kuud.

Artikkel 4

Abi poliitikaraamistik

Käesoleva määruse alusel osutatakse abi kooskõlas Euroopa partnerlustes ja ühinemispartnerlustes ühinemiseelseks perioodiks kehtestatud üldise poliitikaraamistikuga ning võttes arvesse komisjoni iga-aastasest laienemispaketti kuuluvaid aruandeid ja strateegiadokumente.

Artikkel 5

Teave kavandatavate suunavate rahaeraldiste kohta

1. Eesmärgiga toetada artiklis 6 sätestatud strateegilist kavandamist esitab komisjon igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule mitmeaastase suunava finantsraamistiku kujul oma kavatsused järgnevas kolme aastaks kavandatavate rahaeraldiste kohta, võttes arvesse finantsraamistikku ning samuti Euroopa partnerlusi, ühinemispartnerlusi, aruandeid ja strateegiadokumenti.

2. Kõnealuses mitmeaastasest suunavas finantsraamistikus esitab komisjon oma kavatsused vahendite eraldamise kohta rahastamisvahendite, riikide ja mitut riiki hõlmavate meetmete kaupa. See koostatakse objektiivsete ja läbipaistvate kriteeriumite alusel, sealhulgas vajaduste hindamine, suutlikkus abi vastu võtta, tingimustest kinnipidamine ja vahendite haldamise suutlikkus. Samuti võetakse nõuetekohaselt arvesse erakorralise abi meetmeid või ajutisi tegevuskavasid, mis on vastu võetud stabiliseerimisvahendi loomist käsitleva määruse alusel.

3. Mitmeaastane suunav finantsraamistik lisatakse komisjoni iga-aastasest laienemispaketti, seejuures säilitades kolmeaastase kavandamisperioodi.

Artikkel 6

Abi kavandamine

1. Käesoleva määruse alusel osutatakse abi mitmeaastaste suunavate kavandamisdokumentide alusel, mille koostab riik, konsulteerides tihedalt riiklike asutustega, et toetada riiklike strateegiaid ning tagada asjaomase riigi osalemine ja kaasamine. Vajaduse korral osalevad selles ka kodanikuühiskond ja teised sidusrühmad. Samuti võetakse arvesse teisi abiprogramme.

2. I lisas loetletud riikidele osutatav abi põhineb eelkõige ühinemispartnerlustel. Abi hõlmab prioriteete ja üldist strateegiat, mis koostatakse igas riigis valitseva olukorra regulaarse analüüsi põhjal ja millele peavad keskenduma ettevalmistumised ühinemiseks. Abi kavandamisel võetakse arvesse 1993. aasta juunis Kopenhaagenis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu määratletud kriteeriume, *acquis communautaire*'i vastuvõtmisel ja rakendamisel tehtud edusamme ning samuti regionaalkoostööd.

3. II lisas loetletud riikidele antav abi põhineb eelkõige Euroopa partnerlustel. Abi hõlmab prioriteete ja üldist strateegiat, mis koostatakse igas riigis valitseva olukorra regulaarse analüüsi põhjal ja millele peavad keskenduma ettevalmistumised edasiseks integreerumiseks Euroopa Liiduga. Abi kavandamisel võetakse arvesse 1993. aasta juunis Kopenhaagenis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu määratletud kriteeriume ning stabiliseerimis- ja assotsiatsioonilepingute rakendamisel tehtud edusamme, sealhulgas ka regionaalset koostööd.

4. Mitmeaastastes suunavates kavandamisdokumentides esitatakse suunavad eraldised iga rahastamisvahendi peamiste prioriteetide jaoks, võttes arvesse riikide ja rahastamisvahendite kaupa koostatud suunavat jaotust, mis on kavandatud mitmeaastases suunavas finantsraamistikus. Vajaduse korral sätestatakse nendes ka mitut riiki hõlmavate programmide ja horisontaalsete algatuste mis tahes rahastamine.

5. Mitmeaastaste suunavate kavandamisdokumentide koostamisel järgitakse kolmeaastast perspektiivi. Need vaadatakse igal aastal uuesti läbi.

6. Komisjon võtab mitmeaastased suunavad kavandamisdokumendid ja nende iga-aastased läbivaatamised vastu artikli 14 lõike 2 punktis a osutatud korras.

Artikkel 7

Kavandamine

1. Käesoleva määruse alusel osutatakse abi mitmeaastaste või iga-aastaste programmide kaudu, mis luuakse riikide ja rahastamisvahendite kaupa või vajaduse korral riikide rühma või teemade kaupa, arvestades mitmeaastastes suunavates kavandamisdokumentides määratletud prioriteete.

2. Programmides määratakse kindlaks taotletavad eesmärgid, sekkumisvaldkonnad, oodatavad tulemused, halduskord ja kavandatav rahastamise kogusumma. Need sisaldavad rahastatavate tegevuste tüüpide kokkuvõtlikku kirjeldust, igat tüüpi tegevuseks eraldatud summast ning rakendamise näidisajakava. Vajaduse korral sisaldavad need eelneva abi osutamise käigus saadud kogemuste kokkuvõtet. Eesmärgid peavad olema konkreetsete, asjakohaste ja mõõdetavate ning neil peavad olema tähtajalised võrdluskriteeriumid.

3. Komisjon võtab mitmeaastased ja iga-aastased programmid ning nende läbivaatamised vastu artikli 14 lõikes 2 osutatud korras.

II JAOTIS

KONKREETSEID RAHASTAMISVAHENDEID KÄSITLEVAD EESKIRJAD

Artikkel 8

Üleminekuabi ja institutsioonide väljaarendamise rahastamisvahend

1. Üleminekuabi ja institutsioonide väljaarendamise rahastamisvahend aitab I ja II lisas loetletud riike artiklis 2 sätestatud eesmärkide saavutamisel.

2. Seda võib muu hulgas kasutada haldussuutlikkuse ja institutsioonide väljaarendamiseks, kuid ka investeeringuks niivõrd, kui seda ei hõlma artiklid 9 kuni 12.

3. Nimetatud rahastamisvahendi alusel osutatava abiga võidakse toetada I ja II lisas loetletud riikide osalemist ühenduse programmides ja asutuste töös. Lisaks võib abi osutada regionaalseteks ja horisontaalseteks programmideks.

Artikkel 9

Piiriülese koostöö rahastamisvahend

1. Piiriülese koostöö rahastamisvahendiga võidakse toetada I ja II lisas loetletud riike nende omavahelisel ning nende ja liikmesriikide vahel toimival piiriülesel ning vajaduse korral riiki-devahelisel ja piirkondadevahelisel koostööl.

2. Sellise koostöö eesmärk on kõikide asjaomaste riikide ühiseks huviks olevate heanaaberlike suhete arendamine, stabiilsuse, turvalisuse ja heaolu suurendamine ning nende harmoonilise, tasakaalustatud ja jätkusuutliku arengu toetamine.

3. Liikmesriikide piiriülese koostöö korral on Euroopa Regionaalarengu Fondi rahalist toetust reguleerivad eeskirjad ja käesolev määrus asjaomasteks säteteks seoses nõukogu 11. juuli 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1083/2006 (millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta) ⁽¹⁾ artikliga 21.

4. Koordineeritakse koostööd ühenduse teiste piiriülese, riikidevahelise ning piirkondadevahelise koostöö rahastamisvahenditega. Piiriülesel koostööl liikmesriikidega hõlmab nimetatud rahastamisvahend mõlemal pool asjaomast maismaa- või merepiiri või asjaomaseid maismaa- või merepiire asetsevad regioone.

⁽¹⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 25.

5. Käesoleva artikli eesmärke arvestades võib seda rahastamisvahendit muu hulgas kasutada haldussuutlikkuse ja institutsioonide väljaarendamise toetamiseks, kuid ka investeerimiseks.

III JAOTIS

HALDAMINE JA RAKENDAMINE

Artikkel 10

Regionaalarengu rahastamisvahend

1. Regionaalarengu rahastamisvahendiga toetatakse I lisas loetletud riike poliitika arendamisel ning samuti ettevalmistamisel ühenduse ühtekuuluvuspoliitika rakendamiseks ja haldamiseks ning eeskätt nende ettevalmistamisel Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi abi kasutamiseks.

2. See võib aidata kaasa eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1080/2006 Euroopa Regionaalarengu Fondi kohta ⁽¹⁾ ja nõukogu 11. juuli 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1084/2006 (millega asutatakse ühtekuuluvusfond) ⁽²⁾ sätestatud tegevuste liikide rahastamisele.

Artikkel 11

Inimressursside arendamise rahastamisvahend

1. Inimressursside arendamise rahastamisvahendiga toetatakse I lisas loetletud riike poliitika arendamisel ning samuti ettevalmistamisel ühenduse ühtekuuluvuspoliitika rakendamiseks ja haldamiseks ning eeskätt nende ettevalmistamisel Euroopa Sotsiaalfondi abi kasutamiseks.

2. See võib aidata kaasa eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1081/2006 Euroopa Sotsiaalfondi kohta ⁽³⁾ sätestatud tegevuste liikide rahastamisele.

Artikkel 12

Maaelu arendamise rahastamisvahend

1. Maaelu arendamise rahastamisvahendiga toetatakse I lisas loetletud riike poliitika arendamisel ning samuti ettevalmistamisel ühenduse ühise põllumajanduspoliitika rakendamiseks ja haldamiseks. See aitab eelkõige kaasa põllumajandussektori ja maapiirkondade jätkusuutlikule kohanemisele ning kandidaatriikide ettevalmistamisele ühist põllumajanduspoliitikat ning sellega seotud poliitikavaldkondi käsitleva *acquis communautaire*'i rakendamiseks.

2. See võib aidata kaasa eelkõige 20. septembri 2005. aasta määruses (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ⁽⁴⁾ sätestatud tegevuste liikide rahastamisele.

⁽¹⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

⁽²⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 79.

⁽³⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 12.

⁽⁴⁾ ELT L 277, 21.10.2005, lk 1.

Artikkel 13

Abi haldamine, aruandlus

1. Komisjon vastutab käesoleva määruse rakendamise eest, tegutsedes artiklis 14 osutatud menetluse ja artikli 3 lõikes 3 osutatud rakenduseeskirjade kohaselt.

2. Käesoleva määruse alusel võetavate meetmete haldamine, kontrollimine, hindamine ja aruandlus toimub kooskõlas määrusega (EÜ, Euratom) nr 1605/2002. Ühendusepoolne rahastamine võib toimuda eelkõige rahastamislepingute sõlmimisega komisjoni ja abisaaja riigi vahel, hankelepingute või toetuslepingute sõlmimisega riigisiseste või rahvusvaheliste avaliku sektori organitega või meetmete rakendamise eest vastutavate füüsiliste või juriidiliste isikutega või töölepingute sõlmimisega. Käesoleva määruse artikli 9 kohaste piiriüleste programmide osas võib rakendamise delegerida liikmesriikidele, mille korral neid rakendatakse koostöös liikmesriikidega kooskõlas määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 asjaomaste sätetega. Liikmesriikidega koostöös toimuva rakendamise korral lähtub korraldusamet oma tegevuses määruses (EÜ) nr 1083/2006 sätestatud põhimõtetest ja eeskirjadest.

3. Komisjon võib samuti vastu võtta ja hallata rahalisi vahendeid teistelt rahastajatelt sihtotstarbelise tuluna vastavalt määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklile 18, et rakendada meetmeid koostöös nende rahastajatega.

4. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib komisjon kooskõlas määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikliga 54 otsustada usaldada avaliku võimu teostamisega seotud ülesanded ning eelkõige eelarve täitmisele seotud toimingud nimetatud määruse artikli 54 lõikes 2 loetletud organitele. Nimetatud määruse artikli 54 lõike 2 punktis c loetletud organitele võib usaldada avaliku võimu teostamisega seotud ülesanded juhul, kui need organid on rahvusvaheliselt tunnustatud, vastavad rahvusvaheliselt tunnustatud haldus- ja kontrollsüsteemidele ning kui nende üle teostab järelevalvet avaliku võimu kandja.

5. Pikemalt kui ühe eelarveaasta vältel toimuvate tegevustega kaasnevad eelarvelised kulukohustused võib jagada aastasteks osamakseteks mitmele aastale.

6. Komisjon esitab igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande ühenduse abi rakendamise kohta käesoleva määruse raames. Aruanne sisaldab teavet aasta jooksul rahastatud meetmete ja järelevalve tulemuste kohta ning selles antakse hinnang abi rakendamisel saavutatud tulemustele.

Artikkel 14

Komiteed

1. Luuakse ühinemiseelse abi komitee, mis koosneb liikmesriikide esindajatest ning mida juhatab komisjoni esindaja. Komitee abistab komisjoni eelkõige tema ülesandes tagada erinevate rahastamisvahendite all osutatava abi kooskõlastatus ja ühtsus, nagu on ette nähtud artikli 3 lõikes 2.

Ühinemiseelse abi komitee võtab vastu oma töökorra.

2. a) Komisjon võtab vastu käesoleva määruse artiklis 6 osutatud mitmeaastased suunavad kavandamisdokumendid ja nende iga-aastased läbivaatamised ning kavand seoses abi osutamisega käesoleva määruse artiklite 8 ja 9 alusel, järgides otsuse 1999/468/EÜ artiklites 4 ja 7 sätestatud korda. Selleks abistab komisjoni ühinemiseelse abi komitee.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud tähtajaks kehtestatakse üks kuu.

b) Komisjon võtab käesoleva määruse artikli 10 alusel osutatava abiga seotud programmid vastu otsuse 1999/468/EÜ artiklites 4 ja 7 sätestatud korras. Selleks abistab komisjoni fonde koordineeriv komitee, mida on nimetatud määruse (EÜ) nr 1083/2006 artiklis 103.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud tähtajaks kehtestatakse üks kuu.

c) Komisjon võtab pärast asutamislepingu artiklis 147 ette nähtud komiteega konsulteerimist vastu käesoleva määruse artikli 11 alusel osutatava abiga seotud programmid otsuse 1999/468/EÜ artiklites 4 ja 7 sätestatud korras. Selleks abistab komisjoni fonde koordineeriv komitee, millele on osutatud määruse (EÜ) nr 1083/2006 artiklis 103.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud tähtajaks kehtestatakse üks kuu.

d) Komisjon võtab käesoleva määruse artikli 12 alusel osutatava abiga seotud programmid vastu otsuse 1999/468/EÜ artiklites 4 ja 7 sätestatud korras. Selleks abistab komisjoni määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 90 alusel loodud maaelu arengu komitee.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud tähtajaks kehtestatakse üks kuu.

3. Rahastamisotsused, mis ei ole hõlmatud mitmeaastases või iga-aastases programmis, võtab komisjon vastu käesoleva artikli lõike 2 punktis a ette nähtud korras.

4. Komisjon võtab vastu mitmeaastastesse ja iga-aastastesse programmidesse tehtavad muudatused ning lõikes 3 osutatud otsused, kui nendega ei kaasne esialgsete programmide ja meetmete olulised muudatused ning rahastamise osas ei ole muudatused suuremad kui 20 % asjaomase programmi või meetme jaoks eraldatud kogusummast ega ületa 4 miljonit eurot. Esialgse programmi või meetme kohta oma arvamuse esitanud komiteed teavitatakse kõigist muutmise otsustest.

5. Euroopa Investeerimispanka vaatleja osaleb komiteede menetlustes seoses pankade puudutavate küsimustega.

Artikkel 15

Abi liigid

1. Käesoleva määruse kohase abiga võib muu hulgas rahastada investeringuid, hankelepinguid, toetusi, kaasa arvatud intressitoetusi, erilaenusid, laenu tagatisi ja finantsabi, eelarvetoetust ja teisi spetsiifilisi eelarvelise abi vorme ning rahvusvaheliste finantsasutuste või regionaalsete arengupankade kapitali sissemaksid sellisel määral, et ühenduse risk piirneb nende summade suurusega. Eelarvetoetus on erakorraline ning sellel on konkreetsed eesmärgid ja sellega seotud võrdlusnäitajad ning see sõltub abisaaja riigi rahanduse haldamisest, mis peab olema piisavalt läbipaistev, usaldusväärne ja tõhus ning tuginema täpselt määratletud valdkondlikele või makromajanduslikele tegevuspõhimõtetele, mis on olemasolevate rahvusvaheliste finantsasutuste poolt põhimõtteliselt heaks kiidetud. Eelarvetoetuse väljamaksmine sõltub mõju ja tulemuste osas seatud eesmärkide saavutamisel tehtud edusammudest.

2. Abi võib kasutada ka halduskoostöö meetmete kaudu, milles kaasatakse liikmesriikide lähetatud avaliku sektori eksperte. Need projektid viiakse läbi vastavalt komisjoni kehtestatud rakenduseeskirjadele.

3. Abi võib samuti kasutada kulude, sealhulgas halduskulude katmiseks, mis tekivad ühenduse osalemisega rahvusvahelistel missioonidel, algatustes või organisatsioonides, mis tegutsevad abisaaja riigi huvides.

4. Ühendusepoolset rahastamist ei kasutata I ja II lisas loetletud abisaajates riikides põhimõtteliselt maksude, tollimaksude või tasude maksmiseks.

Artikkel 16

Toetusmeetmed

Abi võib samuti kasutada katmaks kulusid seoses ettevalmistavate meetmete, järeelmeetmete, kontrolli, auditeerimise ja hindamisega, mis on otseselt vajalikud programmi haldamiseks ja selle eesmärkide saavutamiseks; eelkõige puudutab see uurinuid, nõupidamisi, teabe jagamist ja avalikustamist, kulutusi teabevahetusega seotud informaatikavõrkudele ning samuti mis tahes muid kulutusi, mis on seotud haldusabi ja tehnilise abiga, mida komisjon võib programmi haldamisel kasutada. See hõlmab ka kulusid üleantud programmide haldamise toetamiseks kolmandates riikides asuvates komisjoni delegatsioonides.

Artikkel 17

Abi rakendamine

1. Komisjon ja abisaajad riigid sõlmivad abi rakendamise kohta raamlepingud.
2. Komisjoni ja abisaaja riigi või selle rakendusasutuse vahel sõlmitakse vajaduse korral täiendavad lepingud abi rakendamise kohta.

Artikkel 18

Ühenduse finantshuvide kaitse

1. Käesolevast määrusest tulenevad mis tahes lepingud sisaldavad sätteid ühenduse finantshuvide kaitse tagamiseks eelkõige pettuse, korrupsiooni või muul moel toimuva eeskirjade eiramise eest kooskõlas nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrusega (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta, ⁽¹⁾ nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrusega (EÜ, Euratom) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest, ⁽²⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrusega (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta ⁽³⁾.

2. Lepingud sätestavad selgelt komisjoni ja kontrollikoja õiguse auditeerida nii dokumentide alusel kui ka kohapeal kõiki töövõtjaid ja alltöövõtjaid, kes on saanud ühenduse abirahasid. Lisaks sellele volitavad need selgesõnaliselt komisjoni teostama kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, nagu on sätestatud määruses (EÜ, Euratom) nr 2185/96.

⁽¹⁾ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

⁽³⁾ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

3. Kõigis lepingutes, mis sõlmitakse seoses abi rakendamisega, tagatakse komisjonile ja kontrollikojale lõikes 2 sätestatud õigus nii lepingute täitmise ajal kui ka pärast seda.

Artikkel 19

Osalemis- ja päritolureglid, toetuse saamise tingimused

1. Käesoleva määruse alusel rahastatavate hanke- või toetuslepingute sõlmimiseks võivad taotlusi esitada kõik füüsilised isikud, kes on liikmesriigi kodanikud, kõik juriidilised isikud, kes on registreeritud Euroopa Ühenduse liikmesriigis, riigid, mis on käesoleva määruse järgi abisaajad, riigid, mis on Euroopa naabuspoliitika ja partnerluse rahastamisvahendi abisaajad, ja Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigid.

2. Käesoleva määruse alusel rahastatavate hanke- või toetuslepingute sõlmimiseks võivad samuti taotlusi esitada kõik füüsilised isikud, kes on muu kui lõikes 1 nimetatud riigi kodanikud, ja kõik juriidilised isikud, kes on sellises riigis registreeritud, kui on kindlaks määratud vastastikune juurdepääs nende välisabile.

Vastastikune juurdepääs ühenduse välisabile tagatakse spetsiaalse otsusega asjaomase riigi või asjaomasesse piirkondlikku rühma kuuluvate riikide kohta. Sellise otsuse võtab komisjon vastu artikli 14 lõike 2 punktis a sätestatud menetluse kohaselt ning see kehtib vähemalt ühe aasta.

Vastastikuse juurdepääsu andmine ühenduse välisabile põhineb ühenduse ja teiste doonorriikide võrdlusel ning toimub sektori tasandil või kogu riigi tasandil, olgu selleks siis doonor- või abisaaja riik. Otsus anda doonorriigile vastastikune juurdepääs sõltub asjaomase doonorriigi antud abi läbipaistvusest, järjepidevusest ja proportsionaalsusest, sealhulgas selle kvaliteedist ja mahust. Abisaajate riikidega konsulteeritakse käesolevas lõikes kirjeldatud protsessi käigus.

3. Käesoleva määruse alusel rahastatavate hanke- või toetuslepingute sõlmimiseks võivad taotlusi esitada rahvusvahelised organisatsioonid.

4. Lepingute sõlmimise menetluste raames soovitatud eksperdid ei pea vastama lõigetes 1 ja 2 sätestatud kodakondsustingimustele.

5. Käesoleva määruse alusel rahastatud lepinguga soetatud tarned ja materjalid peavad pärinema ühendusest või riikidest, mis on lõike 1 või 2 kohaselt abikõlblikud. Termin "päritolu" käesoleva määruse tähenduses on määratletud ühenduse asjaomastes tollialastes õigusaktides päritolureeglite kohta.

6. Nõuetekohaselt põhjendatud erakorralistel juhtudel võib komisjon lubada muude kui lõigetes 1 ja 2 nimetatud riikide kodanikest füüsiliste isikute ja sellistes riikides registreeritud juriidiliste isikute osalemist või lõikes 5 sätestatud erineva päritoluga tarnete ja materjalide soetamist. Erandite tegemise põhjuseks võib olla toodete ja teenuste puudumine asjaomaste riikide turul, äärmiselt kiireloomuline olukord või see, et abikõlblikkuse eeskirjad muudaksid projekti, programmi või tegevuse elluviimise võimatuks või üleliia keeruliseks.

7. Kooskõlas määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artikliga 114 on füüsilistel isikutel õigus toetusi saada.

8. Juhul kui ühendus rahastab rahvusvahelise organisatsiooni kaudu läbi viidavat tegevust, on osalemine asjaomastes lepingulistest toimingutes vaba kõigile lõigete 1 ja 2 kohaselt abikõlblikele füüsilistele ja juriidilistele isikutele ning kõigile vastava organisatsiooni eeskirjade kohaselt abikõlblikele füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kusjuures kõigile doonorriikidele tagatakse võrdne kohtlemine. Samad reeglid kehtivad tarnete, materjalide ja ekspertide suhtes.

Juhul kui ühendus rahastab tegevust koos mõne liikmesriigiga, kolmanda riigiga, mille suhtes kohaldatakse lõikes 2 määratletud vastastikkuse põhimõtet, või piirkondliku organisatsiooniga, on osalemine asjaomastes lepingulistest toimingutes vaba kõigile lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt abikõlblikele füüsilistele ja juriidilistele isikutele ning kõigile vastava liikmesriigi, kolmanda riigi või piirkondliku organisatsiooni eeskirjade kohaselt abikõlblikele füüsilistele ja juriidilistele isikutele. Samad reeglid kehtivad tarnete, materjalide ja ekspertide suhtes.

Artikkel 20

Ühtsus, kokkusobivus ja kooskõlastatus

1. Käesoleva määruse alusel rahastatavad programmid ja projektid peavad olema kooskõlas EL poliitikaga. Need peavad olema kooskõlas ühenduse ja selle liikmesriikide poolt abisaajate riikidega sõlmitud lepingutega ning järgima kohustusi, mis on võetud mitmepoolsete lepingutega, mille osalised nad on.

2. Komisjon ja liikmesriigid tagavad ühenduse poolt käesoleva määruse alusel osutatava abi ning ühenduse ja liikmesriikide poolt muude sise- ja välisrahastamise vahendite kaudu ja Euroopa Investeeringuspanga osutatava finantsabi ühtsuse.

3. Komisjon ja liikmesriigid tagavad oma vastavate abiprogrammide kooskõlastatuse eesmärgiga suurendada abi osutamise tõhusust ja mõjusust vastavalt välisabi valdkonnas tegevuse

koordineerimise tugevdamise kohta kehtestatud suunistele ning ühtlustada poliitikat ja protseduure. Kooskõlastamine hõlmab korrapäraseid konsulteerimisi ja sagedast asjaomase teabe vahetamist abi osutamise tsükli erinevates etappides, eelkõige abi rakendamise valdkonnas, ning moodustab olulise osa liikmesriikide ja ühenduse kavandamisprotsessidest.

4. Komisjon võtab koostöös liikmesriikidega vajalikke meetmeid, et tagada nõuetekohane kooskõlastamine, ühtlustamine ja koostöö mitmepoolsete ja piirkondlike organisatsioonide ja üksustega, nagu rahvusvahelised finantsasutused, ÜRO asutused, fondid ja programmid ning ELi mitte kuuluvad rahastajad.

Artikkel 21

Abi peatamine

1. Austus demokraatia, õigusriigi, inimõiguste ja vähemuste õiguste ning põhivabaduse põhimõtete vastu on käesoleva määruse rakendamise ning sellele vastava abi andmise puhul oluliseks elemendiks. Ühenduse abi Albaaniale, Bosniale ja Hertsegoviinalle, Horvaatialle, endisele Jugoslaavia Makedoonia Vabariigile, Montenegrole ning Serbialle, kaasa arvatud Kosovo, sõltub samuti Euroopa Ülemkogu 29. aprillil 1997 tehtud järeldustes määratud tingimustest, eeskätt abi saajate võetud kohustusest viia ellu demokraatlikud, majanduslikud ja institutsionaalsed reformid.

2. Kui abisaaja riik ei täida neid põhimõtteid või asjaomases EL partnerluses sisalduvaid kohustusi või kui ühinemiskriteeriumide täitmiseks tehtavad edusammud on ebapiisavad, võib nõukogu komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud hääletenamusega võtta asjakohaseid meetmeid käesoleva määruse kohaselt antud abi suhtes. Euroopa Parlamenti tuleb selliste juhtumitega seoses võetud otsustest täielikult ja viivitamata teavitada.

Artikkel 22

Hindamine

Komisjon hindab korrapäraselt poliitika ja programmide tulemusi ja mõjusust ning kavandamise tõhusust, et teha kindlaks, kas eesmärgid on saavutatud, ning võimaldada anda soovitusi tulevaste meetmete parandamiseks. Komisjon esitab asjaomased hindamisaruanded aruteluks artiklis 14 osutatud komiteedele. Neid tulemusi võetakse arvesse programmide kavandamisel ja vahendite eraldamisel.

IV JAOTIS

ÜLEMINEKU- JA LÖPPSÄTTED*Artikkel 23***Abisaaja riigi staatus**

Kui II lisas loetletud abisaaja riigile antakse kandidaatriigi staatus ühinemiseks ELga, kannab nõukogu komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega asjaomase riigi määruse II lisast üle I lisasse.

*Artikkel 24***Säte rahastamisvahendite riskasutuse kohta**

Ühenduse abi järjepidevuse ning tõhususe tagamiseks võib komisjon artikli 14 lõike 2 punktis a osutatud menetluse kohaselt toimides otsustada, et muudel kolmandatel riikidel, territooriumidel ja piirkondadel on õigus käesoleva määruse alusel võetavatest meetmetest kasu saada, tingimusel et kõnealune projekt või programm on oma olemuselt piirkondlik, piiriülene, riikidevaheline või globaalne. Seda tehes püüab komisjon vältida kattumist muude rahalise välisabi vahenditega.

*Artikkel 25***Üleminekusätted**

1. Määrused (EMÜ) nr 3906/89, (EÜ) nr 2760/98, (EÜ) nr 1266/1999, (EÜ) nr 1267/1999, (EÜ) nr 1268/1999, (EÜ) nr 555/2000, (EÜ) nr 2500/2001 ja (EÜ) nr 2112/2005 tunnistatakse alates 1. jaanuarist 2007 kehtetuks.

Neid määruseid ning samuti määrust (EÜ) nr 2666/2000 kohaldatakse jätkuvalt 2007. aastale eelnevate eelarveaastate täitmisega seotud õigusaktide ja kohustuste suhtes ning Bulgaaria

Vabariigi ja Rumeenia ühinemistingimusi ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavaid muudatusi käsitleva akti ⁽¹⁾ artikli 31 rakendamise suhtes.

2. Juhul, kui peaks olema vaja kehtestada erimeetmed, lihtsustamaks üleminekut määrustega (EMÜ) nr 3906/1989, (EÜ) nr 2760/1998, (EÜ) nr 1266/1999, (EÜ) nr 1267/1999, (EÜ) nr 1268/1999, (EÜ) nr 555/2000, (EÜ) nr 2666/2000 või (EÜ) nr 2500/2001 kehtestatud süsteemilt käesoleva määrusega kehtestatud süsteemile, võtab komisjon sellised meetmed vastu kooskõlas käesoleva määruse artiklis 14 osutatud menetlusega.

*Artikkel 26***Lähtesumma**

Käesoleva määruse rakendamise lähtesumma ajavahemikuks 2007–2013 on 11 468 miljonit eurot. Iga-aastased assigneeringud määravad eelarvepädevad institutsioonid finantsraamistiku piires.

*Artikkel 27***Läbivaatamine**

Komisjon esitab 31. detsembriks 2010 Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande käesoleva määruse rakendamise kohta esimesel kolmel aastal ning vajaduse korral koos sellega seadusandliku ettepaneku vajalike muudatuste tegemiseks käesolevasse määrusesse.

*Artikkel 28***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 17. juuli 2006

Nõukogu nimel

eesistuja

E. TUOMIOJA

⁽¹⁾ ELT L 157, 21.6.2005, lk 203.

I LISA

- Horvaatia
 - Türgi
 - Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik
-

II LISA

- Albaania
 - Bosnia ja Hertsegoviina
 - Montenegro
 - Serbia, kaasa arvatud Kosovo ⁽¹⁾
-

⁽¹⁾ Nagu seda määratletakse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1244.